

ΚΕΦ. Η.

VIII. Περὶ δὲ τῶν αἰσθήσεων νῦν λεκτέον· οὐ γὰρ ομοίως
 πᾶσιν ὑπάρχουσιν, ἀλλὰ τοῖς μὲν πᾶσαι, τοῖς δ' ἐλάττους.
 Εἰσὶ δ' αἱ πλείεσται, καὶ παρ' ἃς οὐδεμία φαίνεται ἴδιος
 ἑτέρα, πέντε τὸν ἀριθμὸν, ὄψις, ἀκοή, ὄσφρησις, γεῦσις,
 5 ἀφή. Ἄνθρωπος μὲν οὖν καὶ τὰ ζωοτόκα καὶ πεζᾶ, πρὸς δὲ
 τούτοις καὶ ὅσα ἔναιμα καὶ ὠοτόκα, πάντα φαίνεται ἔχοντα
 ταύτας πάσας, πλὴν εἴ τι πεπῆρωται γένος ἓν, οἷον τὸ τῶν
 ἀσπαλάκων. (2) Τοῦτο γὰρ ὄψιν οὐκ ἔχει· ὀφθαλμοὺς γὰρ
 ἐν μὲν τῷ φανερώ οὐκ ἔχει, ἀφαιρεθέντος δὲ τοῦ δέρματος
 10 ὄντος παχέος ἀπὸ τῆς κεφαλῆς κατὰ τὴν χώραν τὴν ἔξω
 τῶν ὀμμάτων ἔσθθ' εἰσιν οἱ ὀφθαλμοὶ διεσθαρμένοι, πάντ'
 ἔχοντες ταῦτα τὰ μέρη τοῖς ἀληθινοῖς· ἔχουσι γὰρ τό τε
 μέλαν καὶ τὸ ἐντὸς τοῦ μέλανος, τὴν καλουμένην κόρην, καὶ
 τὸ κύκλω πῖον, ἐλάττω μέντοι ταῦτα πάντα τῶν φανερῶν
 15 ὀφθαλμῶν. Εἰς δὲ τὸ ἔξω[θεν] οὐδὲν σημαίνει τούτων διὰ τὸ
 τοῦ δέρματος πάχος, ὡς ἐν τῇ γενέσει πηρουμένης τῆς φύ-
 σεως· εἰσὶ γὰρ ἀπὸ τοῦ ἐγκεφάλου, ἧ συνάπτει τῷ μυελῷ,
 δύο πόροι νευρώδεις καὶ ἰσχυροὶ παρ' αὐτάς τείνοντες τὰς
 ἑδρας τῶν ὀφθαλμῶν, τελευτῶντες δ' εἰς τοὺς ἄνω χαυλιό-
 20 δοντας. (3) Τὰ δ' ἄλλα καὶ τῶν χρωμάτων αἴσθησιν ἔχει καὶ
 τῶν ψόφων, ἔτι δ' ὁσμῆς καὶ χυμῶν. Τὴν δὲ πέμπτην αἴσ-
 θησιν τὴν ἀφήν καλουμένην καὶ τᾶλλα πάντ' ἔχει ζῷα. Ἐν
 μὲν οὖν ἐνίοις καὶ τὰ αἰσθητήρια φανερώτατά ἐστι, τὰ
 μὲν τῶν ὀμμάτων καὶ μᾶλλον· διωρισμένον γὰρ ἔχει τὸν
 25 τόπον τῶν ὀφθαλμῶν [ὡς] καὶ τὸν τῆς ἀκοῆς· ἔνια μὲν γὰρ